

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

УДК 338

Західна Оксана Романівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового менеджменту
Львівський національний університет імені Івана Франка*

Західна Оксана Романовна

*кандидат экономических наук, доцент,
доцент кафедры финансового менеджмента
Львовский национальный университет имени Ивана Франко*

Zakhidna Oksana

*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of Financial Management
Ivan Franko Lviv National University*

Беднарчук Вікторія Володимирівна

*магістр
Львівського національного університету імені Івана Франка*

Беднарчук Виктория Владимировна

*магистр
Львовского национального университета имени Ивана Франко*

Bednarchuk Viktoriia

*Master's degree of the
Ivan Franko Lviv National University*

**ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА В
КОНТЕКСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ (НА ПРИКЛАДІ
ЛЬВІВЩИНИ)**

**ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В КОНТЕКСТЕ РЕГИОНАЛЬНОГО
РАЗВИТИЯ (НА ПРИМЕРЕ ЛЬВОВЩИНЫ)
PECULIARITIES OF ENTERPRISE FUNCTIONING IN THE
CONTEXT OF REGIONAL DEVELOPMENT (ON THE EXAMPLE OF
LVIV REGION)**

Анотація. В статті наведено економічну сутність терміну «підприємництво», виділено основну класифікацію підприємств за структурою, що дає можливість оцінити гнучкість і маневреність фірм стосовно соціально-економічних процесів у суспільстві. Виділено ряд загальних об'єктивних та суб'єктивних чинників розвитку підприємницького середовища на прикладі Львівської області, серед яких варто виділити такі: географічне прикордонне положення регіону, численні технологічні новації, традиції ведення підприємництва, законодавчий аспект. Здійснено структурно-динамічний аналіз кількості підприємств Львівської області з розподілом на великі, середні і малі підприємства протягом 2018-2020 років. Доведено, що на основі здійсненого аналізу можна простежити динаміку розвитку підприємництва даного регіону. У дослідженні розглянуто показники діяльності підприємств за містами обласного значення та районами Львівської області у 2020 році. Проаналізовано кількість підприємств, кількість зайнятих працівників, виплати на оплату праці та обсяг реалізованої продукції у розрізі досліджуваного регіону. Оцінено обсяг надходжень до місцевих бюджетів Львівської області податків на доходи, податків на прибуток та податків на збільшення ринкової вартості, які в свою чергу впливають на розвиток аналізованого регіону. Відзначено, що протягом останніх років у місцевих бюджетах Львівської області відбувається постійне та стрімке збільшення обсягів надходжень вище перелічених податків. Зазначено, що

Львівська область зробила серйозний крок вперед у впровадженні нових підходів до розвитку регіону, які базуються насамперед на використанні його конкурентних переваг регіону. Наведено документ, який визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку області, стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку регіону на відповідний період. Отримані результати дослідження можуть знайти впровадження у діяльність підприємств різних форм власності та державних структур в частині здійснення заходів формування сприятливого середовища розвитку підприємництва.

Ключові слова: підприємництво, показники, податки.

Аннотація. *В статті приведена економічна сутність терміна «предпринимательство», виділена основна класифікація підприємств по структурі, позволяющая оцінити гнучкість і маневренність фірм в отношении соціально-економічних процесів в обществі. Виділені ряд общих объективных и субъективных факторов развития предпринимательской среды на примере Львовской области, среди которых следует выделить следующие: географическое пограничное положение региона, многочисленные технологические новации, традиции ведения предпринимательства, законодательный аспект. Осуществлен структурно-динамический анализ количества предприятий Львовской области с распределением на крупные, средние и малые предприятия в течение 2018-2020 годов. Доказано, что на основе проведенного анализа можно проследить динамику развития предпринимательства данного региона. В исследовании рассмотрены показатели деятельности предприятий по городам областного значения и районам Львовской области в 2020 году. Проанализировано количество предприятий, количество занятых работников, выплаты на оплату труда и объем реализованной продукции в разрезе изучаемого региона. Оценены объемы*

поступлений в местные бюджеты Львовской области налогов на доходы, налогов на прибыль и налогов на увеличение рыночной стоимости, которые в свою очередь влияют на развитие рассматриваемого региона. Отмечено, что в последние годы в местных бюджетах Львовской области происходит постоянное и стремительное увеличение объемов поступлений выше перечисленных налогов. Отмечено, что Львовская область сделала серьезный шаг вперед по внедрению новых подходов к развитию региона, которые базируются прежде всего на использовании его конкурентных преимуществ региона. Представлен документ, определяющий тенденции и основные проблемы социально-экономического развития области, стратегические и оперативные цели, приоритеты развития региона на соответствующий период. Полученные результаты исследования могут отыскать внедрение в деятельность компаний разных форм принадлежности и государственных структур в части воплощения мер формирования благоприятной среды развития предпринимательства.

Ключевые слова: *предпринимательство, показатели, налоги.*

Summary. *The article presents the economic essence of the term "entrepreneurship", highlights the basic classification of enterprises by structure, which allows to assess the flexibility and maneuverability of firms in relation to socio-economic processes in society. A number of general objective and subjective factors of business environment development on the example of Lviv region are highlighted, among which are the following: geographical border position of the region, numerous technological innovations, traditions of entrepreneurship, legislative aspect. A structural and dynamic analysis of the number of enterprises in the Lviv region with a division into large, medium and small enterprises during 2018-2020. It is proved that on the basis of the carried out analysis it is possible to trace dynamics of development of business of this region. The study considers the performance of enterprises by cities of regional*

importance and districts of Lviv region in 2020. The number of enterprises, the number of employees, wages and sales of products in terms of the studied region were analyzed. The amount of revenues to the local budgets of the Lviv region of income taxes, income taxes and taxes to increase the market value, which in turn affect the development of the analyzed region. It is noted that in recent years in the local budgets of Lviv region there is a constant and rapid increase in revenues from the above taxes. It is noted that Lviv region has made a significant step forward in implementing new approaches to the development of the region, which are based primarily on the use of its competitive advantages in the region. The document which defines tendencies and the basic problems of social and economic development of area, strategic and operational purposes, priorities of development of region for the corresponding period is resulted. The results of the study can be implemented in the activities of enterprises of various forms of ownership and government agencies in terms of implementing measures to create a favorable environment for business development.

Key words: *entrepreneurship, indicators, taxes.*

Постановка проблеми. Підприємництво є важливою складовою ринкової економіки, яка допомагає вирішувати деякі соціально-економічні та науково-технологічні проблеми суспільства. В умовах економічних перетворень України бізнес характеризується повною життєвою силою, допомагає вирішувати проблеми зайнятості, створювати конкуренцію, забезпечувати зростання експортного потенціалу, наповнювати внутрішній ринок споживчими товарами та послугами. Тому закордонні уряди з різним рівнем соціально-економічного розвитку надають великого значення підприємництву та різноманітно підтримують його діяльність. Важливим напрямом реформування економіки України є також створення сприятливого середовища для формування та діяльності бізнесу в контексті

розвитку регіонів, що є одним із ефективних засобів вирішення пріоритетних соціально-економічних питань.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретики і практики виявили великий інтерес до особливостей формування підприємництва, проблем і перспектив розвитку бізнесу, державної підтримки малого підприємництва, ролі фінансового менеджменту для суб'єктів господарювання тощо. Проте сучасна наукова література не повно пояснює особливості формування підприємництва в контексті розвитку регіонів, що послаблює бюджетну складову структури країни і визначає актуальність даного питання. Для підвищення економічного розвитку, насичення ринку якісними товарами, забезпечення зайнятості регіонів варто дослідити місце і роль підприємництва в Україні та світі загалом. Проблематика функціонування бізнесу в Україні та становлення теоретичних основ даного процесу розглянуто в працях багатьох вчених-економістів та теоретиків, зокрема Мельник М. І. вивчав основи формування бізнес-середовища України в умовах інституційних трансформацій [1], а вчений Жигір А. А. описував сутність підприємництва та чинники його економічного розвитку [2], Годунько Р. Б. досліджував тенденції адаптації підприємництва в Україні в умовах глобалізації [4], тощо.

Формулювання цілей статті. Основною метою дослідження є комплексне дослідження особливостей функціонування підприємництва в контексті регіонального розвитку, практичне вивчення та аналіз основних індикаторів, які дають можливість оцінити рівень розвитку бізнесу на прикладі Львівської області.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах одним із провідних чинників позитивної динаміки соціально-економічного розвитку будь-якої країни світу є стабільний розвиток підприємництва. Ґрунтуючись на ефективному підприємницькому середовищі, розвиток підприємництва сприяє формуванню та утворенню середнього класу,

побудові громадянського суспільства, утвердженню демократії та підвищенню рівня життя громадян. Основним трендом сучасного розвитку підприємництва в більшості розвинених країн світу є постійний пошук інструментів для розширення меж сприяння діловій активності та формування сприятливого інституційного середовища для розвитку бізнесу. Натомість, в Україні, впродовж усіх років незалежності, внаслідок недостатньої обґрунтованості та непослідовності інституційних трансформацій сформувалось та продовжує функціонувати несприятливе підприємницьке середовище, яке характеризується: складністю регуляторної та дозвільної системи; нестабільною податковою політикою; загрозливими проявами корупції; існуванням системних підприємницьких ризиків та відсутністю інституційних умов легальної діяльності [1].

Особливості розвитку підприємництва в регіоні визначаються і його структурою за розмірами: великий, середній і малий бізнес. У світі є мільярдні гіганти з десятками тисяч працівників, а також розвиваються невеликі компанії, на яких працюють дві-три людини. Масштаби підприємства залежать від виробничої функції підприємства, типу технології у виробничому процесі, здатності швидко реагувати на зміну кон'юнктури ринку, зміну попиту, появу нових суспільних потреб тощо. За сучасних ринкових умов функціонування підприємство є одним із найефективніших способів підвищення рівня економічного розвитку.

Питання формування ефективної моделі розвитку підприємництва та її фінансове забезпечення неодноразово піднімалися в економічній літературі вітчизняними і зарубіжними науковцями. Проте, аналіз вітчизняний досліджень свідчить про необхідність уточнення окремих теоретичних аспектів пов'язаних з розробкою подальших положень щодо розвитку бізнесу регіонів.

У Господарському кодексі України визначено, що підприємство - це самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська

діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку [2].

На думку Жигірь А. А., підприємництво є складним явищем, що включає особистість підприємця, підприємницьке середовище і підприємницьку діяльність [3].

Годунько Р. Б. звертає увагу на те, що підприємництво є органічним структурним елементом ринкової економіки, провідним, одним з найважливіших діючих чинників економічного розвитку суспільства, що спирається на ринкові методи господарювання [4].

Інший підхід у трактуванні використовує Мадзігон В. В. та Вачевський М. В. зазначаючи, що підприємництво – це здійснення сміливих, важливих і складних проєктів; це готовність взяти на себе ризик, пов'язаний з реалізацією нових ідей. Саме підприємництво, яке асоціюється з поняттями «динамізм», «ініціатива», «сміливість», перетворює в реальність нові цікаві ідеї [5].

Дослідивши різні підходи до трактування сутності поняття «підприємництво», ми поділяємо думку науковців, що підприємництво – це складова ринкової системи господарювання, яка існує у формі юридичної або фізичної особи і здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства, з метою отримання прибутку.

Високоєфективне виробництво зумовлене великою часткою малих і середніх фірм, що надає гнучкість і маневреність соціально-економічним процесам. Виходячи з економічної сутності підприємництва та його видової різноманітності за структурою, можна виділити ряд загальних об'єктивних та суб'єктивних чинників розвитку підприємницького середовища на прикладі Львівської області. До об'єктивних варто віднести: географічне прикордонне положення регіону та діяльнісно-видову структуру господарства, яка визначає співвідношення секторів економіки за формами

власності. А от до суб'єктивних чинників належать: ментальність населення, численні технологічні новації, традиції ведення підприємництва, законодавчий аспект.

Львівський регіон є привабливим для розвитку підприємницької діяльності. Оскільки, площа території – 21,8 тис. кв. км, кількість населення – 2,512 млн. осіб, специфіка діяльності – промислово-сільськогосподарська. Область належить до найбільш густозаселених у країні.

Основними показниками, що характеризують динаміку розвитку підприємницької діяльності, є: кількість зареєстрованих та діючих підприємницьких організацій, чисельність зайнятих в них, обсяги виробництва (продажі продукції, виконані роботи, надані послуги).

На основі аналізу кількості підприємств у Львівській області за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні і малі підприємства у 2018-2020 рр. можна простежити динаміку розвитку підприємництва даного регіону (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість підприємств Львівської області з розподілом на великі, середні і малі підприємства у 2018-2020 рр.

	2018		2019		2020	
	Од.	%	Од.	%	Од.	%
Великі підприємства	20	0,1	29	0,1	26	0,1
Середні підприємства	974	5,1	1068	5,2	1062	5,1
Малі підприємства	18239	94,8	19383	94,7	19823	94,8
Усього Львівська обл., од.	19233	100	20480	100	20911	100
Усього Україна, од.	355877	-	380597	-	373822	-

Джерело: складено на основі [6; 7]

Як видно з таблиці, кількість підприємств Львівської області у 2020 році збільшилась порівняно із кількістю підприємств у 2018 році у 1,087 разів (або 1678 одиниць). Темп приросту становить 8,72%. В Україні станом на 31.12.2020 р. частка підприємств Львівської області становить 5,59%. Також спостерігається тенденція збільшення малих підприємств за

аналізований період, які займають найбільшу частку суб'єктів господарювання Львівської області.

Велике значення у сучасних умовах посилення євроінтеграційних процесів має прикордонне положення Львівської області, яке передбачає інтенсивніші господарські зв'язки та комунікацію населення, при тому, що ступінь такої активності значно залежить як від соціально-економічного потенціалу самої сусідньої держави, зовнішньоекономічної активності підприємницьких структур по обидва боки кордону, так і від обраної стратегії розвитку прикордонного регіону. З іншого боку, близькість кордонів створює одночасно додаткові можливості для розвитку підприємницької діяльності і перешкоди у формі надходження конкурентоспроможних товарів і послуг з країн ЄС [8].

В умовах ринкової економіки для керівників головним показником їх роботи стає не кількість виготовленої продукції, а кількість реалізованої (табл. 2).

Таблиця 2

Показники діяльності підприємств за містами обласного значення та районами Львівської області у 2020 році

	К-сть п-ств, од.	К-сть зайнятих працівників, ос.	К-сть найманих працівників, ос.	Витрати на оплату праці, тис. грн.	Обсяг реалізованої продукції, тис. грн
Львівська обл.	20911	353520	349720	37525437,0	440679864,8
м. Львів	12628	187912	185967	19672569,9	259060304,5
м. Борислав	192	2471	2419	228738,1	1048871,5
м. Дрогобич	540	7881	7756	674115,2	8699398,5
м. Моршин	58	к*	к*	к*	к*
м. Новий Розділ	97	3112	3097	378089,0	1203845,0
м. Самбір	194	3087	3046	274028,0	1550229,0
м. Стрий	322	5716	5678	551389,7	3580479,9
м. Трускавець	364	6357	6301	336702,7	1462320,3
м. Червоноград	346	6299	6233	535668,9	4101151,6
<i>райони</i>					
Бродівський	190	3059	3022	285021,5	2317705,7
Буський	194	3645	3582	339163,6	3804526,7

Городоцький	406	13062	12982	1337129,1	9869765,2
Дрогобицький	175	2480	2444	163412,7	945950,7
Жидачівський	341	4768	4686	458430,4	5380122,3
Жовківський	584	7182	7057	685924,5	8064454,5
Золочівський	272	3365	3298	319004,7	2998902,6
Кам'янка-Бузький	290	6159	6086	802000,6	16043807,1
Миколаївський	284	3824	3765	367241,2	4571656,5
Мостиський	213	1769	1704	152295,2	1216875,6
Перемишлянський	211	5567	5517	658031,2	5988768,7
Пустомитівський	1102	16356	16151	1602836,8	26584636,1
Радехівський	173	5315	5261	657899,8	7619298,7
Самбірський	194	2404	2345	213469,6	899879,6
Сколівський	163	10251	10219	1295586,0	34317681,5
Сокальський	321	14319	14205	2146036,1	6581526,1
Старосамбірський	164	2875	2834	237380,2	1505875,8
Стрийський	211	8635	8567	1211861,5	6587594,9
Турківський	50	к*	к*	к*	к*
Яворівський	632	9236	9102	1078399,1	10494298,1

Джерело: складено на основі [6]

*Символ (к) – дані не оприлюднюються з метою забезпечення виконання вимог ЗУ «Про державну статистику» щодо конфіденційності статистичної інформації (первинне та вторинне блокування вразливих значень).

Як видно з таблиці, обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств за різними розмірами та видами економічної діяльності у розрізі районів найбільше виконується в Сколівському, Пустомитівському та Кам'янка-Бузькому районах Львівської області. За останні три роки (2018-2020) обсяг реалізованої продукції зріс у 1,25 рази, або на 25,63%. Це є дуже позитивним явищем, яке існує всупереч коронакризі та карантинним обмеженням. В умовах економічних перетворень України підприємництво допомагає вирішувати проблеми зайнятості, тому станом на 2020 рік на львівських підприємствах зайнято 353520 ос.

Для більш поглибленого аналізу давайте дослідимо надходження до місцевих бюджетів Львівської області податків на доходи, на прибуток та на збільшення ринкової вартості, які в свою чергу впливають на розвиток аналізованого регіону (рис. 1).

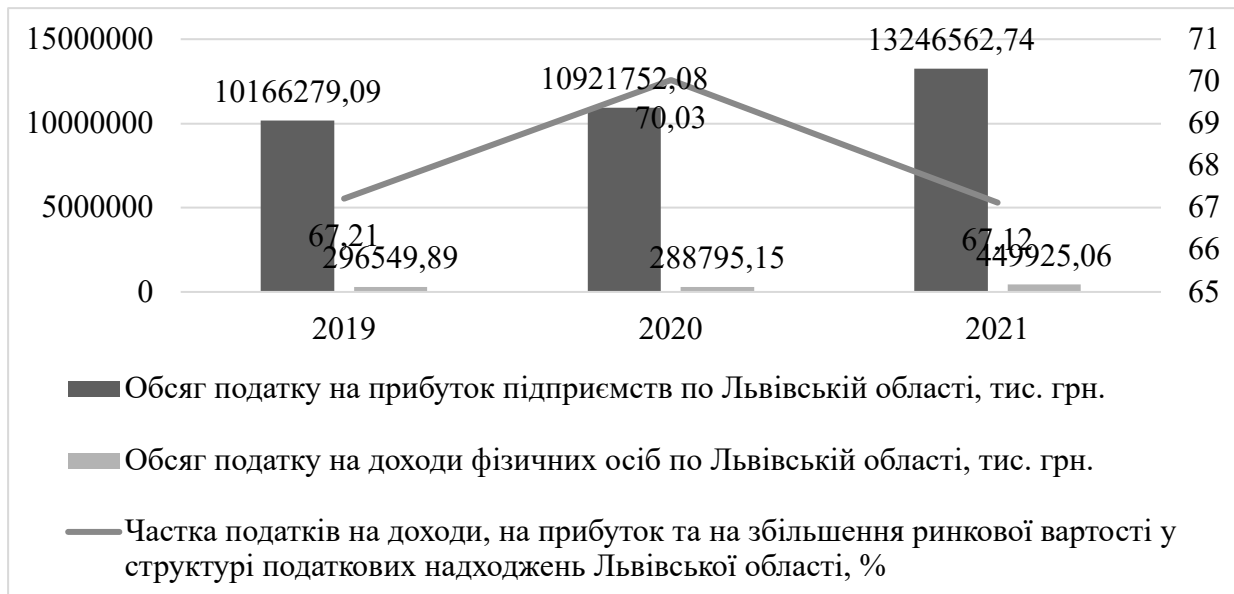

Рис. 1. Динаміка частки та обсягів надходжень податків на доходи, на прибуток та на збільшення ринкової вартості до місцевих бюджетів Львівської області у 2019-2021 рр.

Джерело: складено на основі [9; 10]

Зауважимо, що протягом останніх років у місцевих бюджетах Львівської області відбувається постійне та стрімке збільшення обсягів надходжень податків на доходи, на прибуток та на збільшення ринкової вартості. Так, станом на 2019 рік обсяг аналізованого податку становив 10462828,99 тис. грн., а вже станом на 2021 рік він зріс на 3233658,9 тис. грн., або на 30,9% до 13696487,8 тис. грн., що є цілком прийнятним показником.

Оскільки надходження досліджуваного податку до місцевих бюджетів Львівської області засобів зростають високими темпами то, аналогічно, збільшується його питома вага у структурі усіх податкових надходжень даного регіону. Так, за аналізований період цей показник знаходиться у межах від 67,12-70,03 %, що вказує на важливе значення підприємництва для регіонального розвитку.

Сьогодення характеризується розвитком інфраструктури, бажанням підвищити життєві стандарти, розвиванням провідних галузей регіонів та

збільшенням кількості населення, тому важливо приділити увагу середовищу функціонування підприємництва, як складовій регіонального розвитку. Львівщина зробила серйозний крок вперед у впровадженні нових підходів до розвитку регіону, які базуються насамперед на використанні його конкурентних переваг для зміни відносин у системі державної влади та підвищення рівня повноважень, можливостей та відповідальності органів місцевого самоврядування.

Саме Стратегія розвитку Львівської області на період до 2027 року є документом, що визначає тенденції та основні проблеми соціально-економічного розвитку області, стратегічні та оперативні цілі, пріоритети розвитку регіону на відповідний період, основні завдання, етапи та механізми їх реалізації, систему моніторингу та оцінки результативності [11].

Отже, проведене на прикладі Львівської області дослідження доводить, що в сучасних реаліях одним з найважливіших чинників економічного розвитку підприємницького середовища є не тільки географічне розташування регіону, але й діяльнісно-видова структура господарства.

Висновки з даного дослідження і перспективи. В сучасних умовах, дослідження особливостей функціонування підприємництва в контексті регіонального розвитку на прикладі Львівської області, дає змогу зрозуміти важливість впливу підприємництва для покращення рівня зайнятості населення, конкуренції середовища та збільшення рівня надходжень до місцевих бюджетів, що суттєво вплине на соціально-економічний розвиток країни. Проте, сьогодення характеризується нестабільністю, війною на сході країни, коронакризою, збільшенням дефіциту місцевих бюджетів, трансформацією міжнародної торгівлі, що породжує зміну основних показників у функціонуванні підприємств України. Результати досліджень свідчать, що розвиток підприємництва є доволі перспективним джерелом

поповнення місцевих бюджетів. Важливими кроками для покращення цієї сфери стануть:

- розробка національних заходів та інструментів підтримки підприємництва на всіх рівнях і в усіх сферах;
- залучення міжнародної допомоги в науково-технічній діяльності (шляхом співфінансування проектів, грантів, консультацій та навчання);
- здійснення державно-приватного партнерства (через діяльність профспілок, асоціацій, громадських об'єднань тощо);
- підтримка традиційних для регіону галузей на засадах смарт-спеціалізації;
- підвищення рівень професійної підготовки, перепідготовки та ефективного управління персоналом (прийняття ефективних управлінських рішень, ефективних стимулів і стимулів) з урахуванням відмінностей у психосоціальних деталях виробничих відносин.

Література

1. Мельник М.І. Формування бізнес-середовища України в умовах інституційних трансформацій: монографія / відп. ред. М. І. Мельник. Львів : Вид-во ІРД НАН України, 2012. 568 с.
2. Господарський кодекс України: Закон від 16.01.2003 №436-IV // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата перегляду: 12.02.2022).
3. Жигір А. А. Сутність підприємництва та чинники його економічного розвитку. Інвестиції: практика та досвід. № 20. 2015. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2015/7.pdf (дата перегляду: 12.02.2022).

4. Годунько Р. Б. Тенденції адаптації підприємництва в Україні в умовах глобалізації. Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. молодих вчених і студентів (м. Львів, 19 лютого 2021 р.) : тези доповідей. Львів : Львівський торговельно-економічний університет, 2021. 344 с. URL: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/instituty/IEF/Docs/Nauka/23_2021_zbirnik.pdf (дата перегляду: 12.02.2022).
5. Мадзігон В. В., Вачевський М. В. Основи підприємництва та підготовка підприємців у системі економічної освіти : навч. посіб. / за наук. ред. М. Вачевського. Київ : Педагогічна думка, 2011. 312 с.
6. Веб-сайт Головного управління статистики у Львівській області. URL: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua>. (дата перегляду: 14.02.2022).
7. Веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата перегляду: 14.02.2022).
8. Газуда Л.М. Факторний аналіз умов розвитку малого підприємництва прикордонного регіону. Економічні науки : зб. наук. праць. 2015. № 5/3(10). С. 10-12.
9. Веб-сайт Головного управління у Львівській області. Державна казначейська служба України. URL: <https://lviv.treasury.gov.ua/ua> (дата перегляду: 15.02.2022).
10. Веб-сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua> (дата перегляду: 15.02.2022).
11. Стратегія розвитку Львівської області на період 2021-2027 років. Львів 2019. URL: https://loda.gov.ua/upload/users_files/22/upload/948_Strategija.pdf (дата перегляду: 15.02.2022).

References

1. Melnyk M.I. (2012) Formation of the business environment of Ukraine in terms of institutional transformations. Lviv: IRD Publishing House of the National Academy of Sciences of Ukraine, 568 p.
2. Economic Code of Ukraine of January 16, 2003. №436-IV. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (accessed 12.02.2022).
3. Zhigir A.A. (2015) The essence of entrepreneurship and factors of its economic development. Investments: practice and experience. № 20. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/20_2015/7.pdf (accessed 12.02.2022).
4. Godunko R.B. (2021) Trends in the adaptation of entrepreneurship in Ukraine in the context of globalization. Lviv: Lviv University of Trade and Economics, 344 p. Available at: http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/instytutu/IEF/Docs/Nauka/23_2021_zbirnik.pdf (accessed 12.02.2022).
5. Madzigon V.V., Vachevsky M.V. (2011) Fundamentals of entrepreneurship and training of entrepreneurs in the system of economic education. Kyiv: Pedagogical Thought, 312 p.
6. Website of the Main Department of Statistics in Lviv Region. Available at: <https://www.lv.ukrstat.gov.ua>. (accessed 14.02.2022).
7. Website of the State Statistics Service of Ukraine. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (accessed 14.02.2022).
8. Gazuda L.M. (2015) Factor analysis of the conditions for the development of small business in the border region. Economic sciences. № 5/3 (10). P. 10-12.
9. Website of the Main Department in Lviv region. State Treasury Service of Ukraine. Available at: <https://lviv.treasury.gov.ua/ua> (accessed 15.02.2022).
10. Website of the State Treasury Service of Ukraine. Available at: <https://www.treasury.gov.ua/ua> (accessed 15.02.2022).

11. Development strategy of Lviv region for the period 2021-2027. Lviv, 2019.

Available at:

https://loda.gov.ua/upload/users_files/22/upload/948_Strategija.pdf

(accessed 15.02.2022).